

ACİLİYET NEDİR, FARKINDA MISINIZ?

TODUP- E4
GRUP: TRİAJ

ACİL SERVİS NEDİR ?

- Acil servis, insanların yaşamını tehdit eden veya kısa zaman içinde müdahale edilemezse tamiri mümkün olmayan ve/veya zor olan problemlere yol açan durumların tetkik ve tedavi edilmesini amaçlamaktadır

ACİL SERVİS NEDİR ?

- Ancak gerçekten acil olan hastaların triaj ile tespiti her zaman mümkün olmadığı gibi aciliyetin kişisel olarak algılanmasının farklı olması nedeniyle acil servislerde çoğunlukla aşırı yoğunluk gözlenmektedir
- Bunun yanında acil servisin kötüye kullanımı da herkes tarafından bilinen bir gerçektir

PROJE AMACIMIZ...

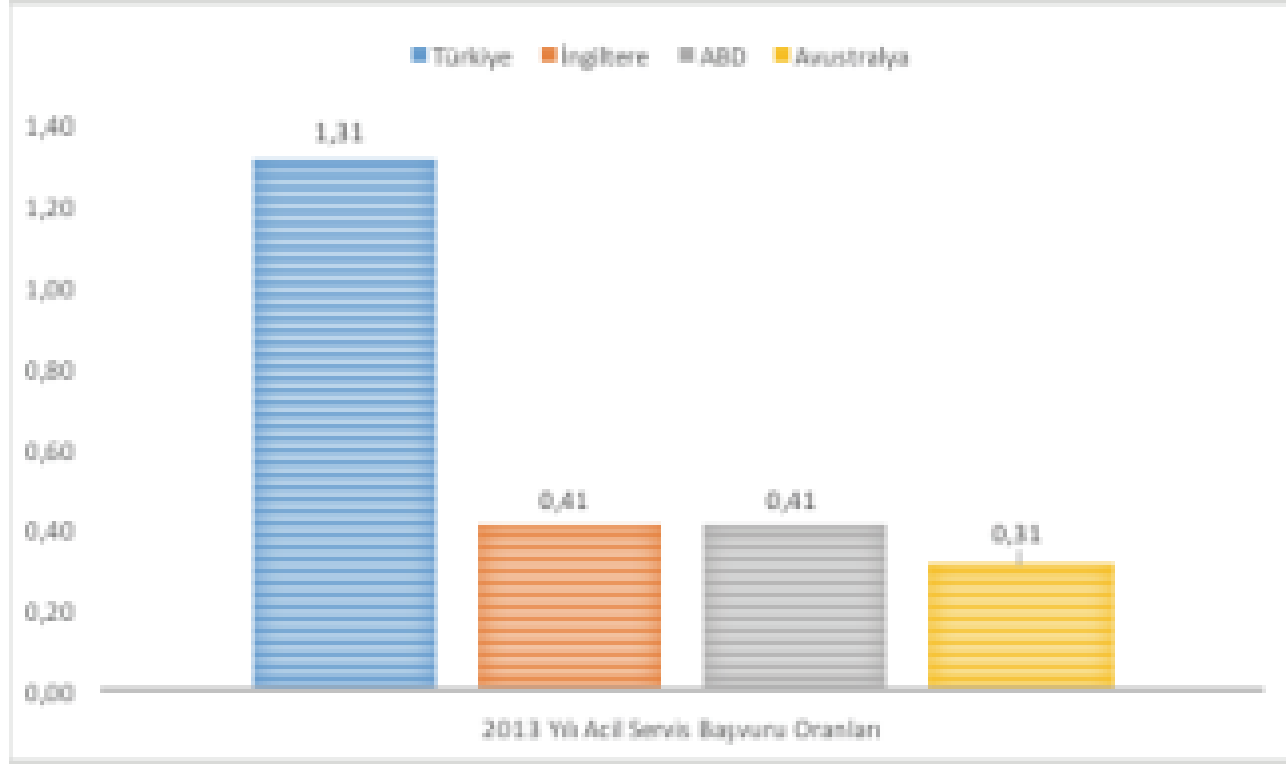
✓ Çalışmamızda, hastaların ve onları tedavi eden hekimlerin

✓ aciliyete ve acil servis kullanımına bakış açısını

ARAŞTIRMAK...

✓ değerlendirmeyi amaçladık

Şekil 3. Acil Servis Kullanım Oranları 2013

Ülkemizde nüfusa göre acile başvuru oranının gelişmiş ülkelere 3 katından fazla

Başvuru sayısının nüfusa oranı

İlgili dönem branşlara göre muayene sayıları incelendiğinde en çok **acil servis**, en az ise **halk sağlığı, çocuk genetik hastalıkları ve çocuk kalp ve damar cerrahisi** branşlarında muayene yapıldığı görülmektedir. Acil servis ve diş muayenesi dahil olmak üzere, ilgili dönemde toplam muayene sayısı **295.808.057** dir.

Tablo 4. 2017 (Ocak-Ekim) Muayene Oranlarına Göre Branş Sıralaması

SIRA	BRANŞ ADI	MUAYENE SAYISI	MUAYENE ORANI
1	Acil Tıp	76.834.439	25,97%
2	İç Hastalıkları	26.898.446	9,09%
3	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	18.210.754	6,16%
4	Kulak Burun Boğaz Hastalıkları	15.068.377	5,09%
5	Göz Hastalıkları	14.969.016	5,06%
6	Kadın Hastalıkları ve Doğum	14.267.857	4,82%
7	Ortopedi ve Travmatoloji	14.134.460	4,78%
8	Genel Cerrahi	10.956.046	3,70%
9	Deri ve Zührevi Hastalıkları	9.831.613	3,32%
10	Nöroloji	9.388.592	3,17%
11	Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon	9.017.894	3,05%
12	Kardiyoloji	8.851.035	2,99%
13	Ruh sağlığı ve Hastalıkları	7.798.516	2,64%
14	Çocuk Acil (Sadece çocuk acil servisi olan hastaneler dolduracaktır)	7.710.990	2,61%

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından tanımlanmış olan ve acil durum olarak değerlendirilen haller:

- 1) Suda boğulma
- 2) Trafik kazası
- 3) Terör, sabotaj, kurşunlama, bıçaklama, kavga, v.b.
- 4) Tecavüz
- 5) Yüksekten düşme
- 6) Ciddi iş kazaları, uzuv kopmaları
- 7) Elektrik çarpması
- 8) Donma, soğuk çarpması
- 9) Isı çarpması
- 10) Ciddi yanıklar
- 11) Ciddi göz yaralanmaları
- 12) Zehirlenmeler
- 13) Anafilaktik şok
- 14) Omurga ve alt – üst ekstremitte kırıkları
- 15) Kalp krizi, hipertansiyon krizleri
- 16) Akut solunum problemleri
- 17) Şuur kaybına neden olan her türlü organik kusur
- 18) Ani felçler
- 19) Ciddi genel durum bozukluğu
- 20) Yüksek ateş (39.5 °C ve üzeri)
- 21) Diabetik ve üremik koma
- 22) Genel durum bozukluğunun eşlik ettiği dializ hastalığı
- 23) Akut batın
- 24) Akut masif kanamalar
- 25) Menenjit, (beyni saran zarların iltihabıdır)
- 26) Renal kolik

Tablo 2. Hastaların başvuru şikayetleri

Hastaların başvuru şikayetleri	Sayı (n)	Yüzde (%)
Karın ağrısı	36	21,8
Göğüs ağrısı	28	16,9
Boğaz ağrısı	24	14,5
Eklem ağrısı	20	12,1
Baş ağrısı	15	9,0
Diğer	42	25,7

Tablo 2. Acil Tıbbi veya Cerrahi Müdahale Yapılma Durumu

Acil Poliklinikler	Acil Tıb. Veya Cerrahi Müdahale Gerektirenler	%	Acil Tıb. Veya Cerrahi Müdahale Gerektirmeyenler	%	TOPLAM
Çocuk Polikliniği	6611	76.0	2087	24.0	8698
Cerrahi Polikliniği	5831	78.0	1644	22.0	7475
Dahiliye Polikliniği	9279	74.0	3260	26.0	12539
Ortopedi Polikliniği	2165	84.0	412	16.0	2577
TOPLAM	23886	76.3	7403	23.7	31289

Tablo IV. Tedavi alanlarının hastaların sonlanış şekline göre dağılımı

Tedavi alanları	Taburcu		Yatış		Sevk		Acil serviste ex		Acil servisi izinsiz terk		Tedaviyi ret			Toplam
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
HBB	4526	99.8	1	0.0	0	0.0	0	0.0	5	0.1	4	0.1	4536	100
Kısa süreli gözlem	2943	89.4	273	8.3	24	0.7	0	0.0	6	0.2	45	1.4	3291	100
Monitörlü gözlem	787	62.4	352	27.9	63	5.0	0	0.0	1	0.1	58	4.6	1261	100
Resüsitasyon	7	6.1	52	45.2	33	28.7	19	16.5	0	0.0	4	3.5	115	100
Sütür	949	89.7	43	4.1	19	1.8	0	0.0	3	0.3	44	4.2	1058	100
Ortopedi / alçı	500	95.2	15	2.9	3	0.6	0	0.0	1	0.2	6	1.1	525	100
Erişkin travma	252	72.6	65	18.7	18	5.2	0	0.0	0	0.0	12	3.5	347	100
Jinekoloji	58	43.3	60	44.8	2	1.5	0	0.0	6	4.5	8	6.0	134	100
KBB/ GÖZ	715	92.3	45	5.8	0	0.0	0	0.0	8	1.0	7	0.9	775	100
Psikiatri	60	69.0	2	2.3	14	16.1	0	0.0	2	2.3	9	0.3	87	100
İzolasyon	37	35.9	61	59.2	4	3.9	0	0.0	0	0.0	1	0.0	103	100
Dekontaminasyon	1	100	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	100
Pediyatrik travma	263	83.0	42	13.2	6	1.9	0	0.0	2	0.6	4	1.3	317	100

Acil Servis Triaaj Sistemi:

- Acil servise başvuru esnasında hastaların bakım önceliklerini hızlıca belirlemek ve hastaları bu önceliklere göre sıralamak, yani doğru zamanda ve doğru yerde doğru hastanın doğru kaynağa yönlendirilmesi amacıyla kullanılan bir süreçtir.

Triajın Amacı :

- Yaşamı korumak,
- İleride olabilecek hayat kayıplarını ve ileri yaralanmaları önlemek,
- Kısıtlı kaynakları korumak,
- *Hastanelere yapılan gereksiz başvuruları önlemek,*
- Kritik olmayan hastanın bakımını kolaylaştırmak,
- Personel etkinliğini sağlamak, sistemin getirdiği düzenle ve işleyiş hızı ile hastaların korkularını hafifletmek,
- *Hasta akışını ve birim trafiğini rahatlatmak ve doktor görünceye kadar beklenecek en uygun zamanı bulmaktır.*

Triaj koduna göre acil servise başvuranların oranı:

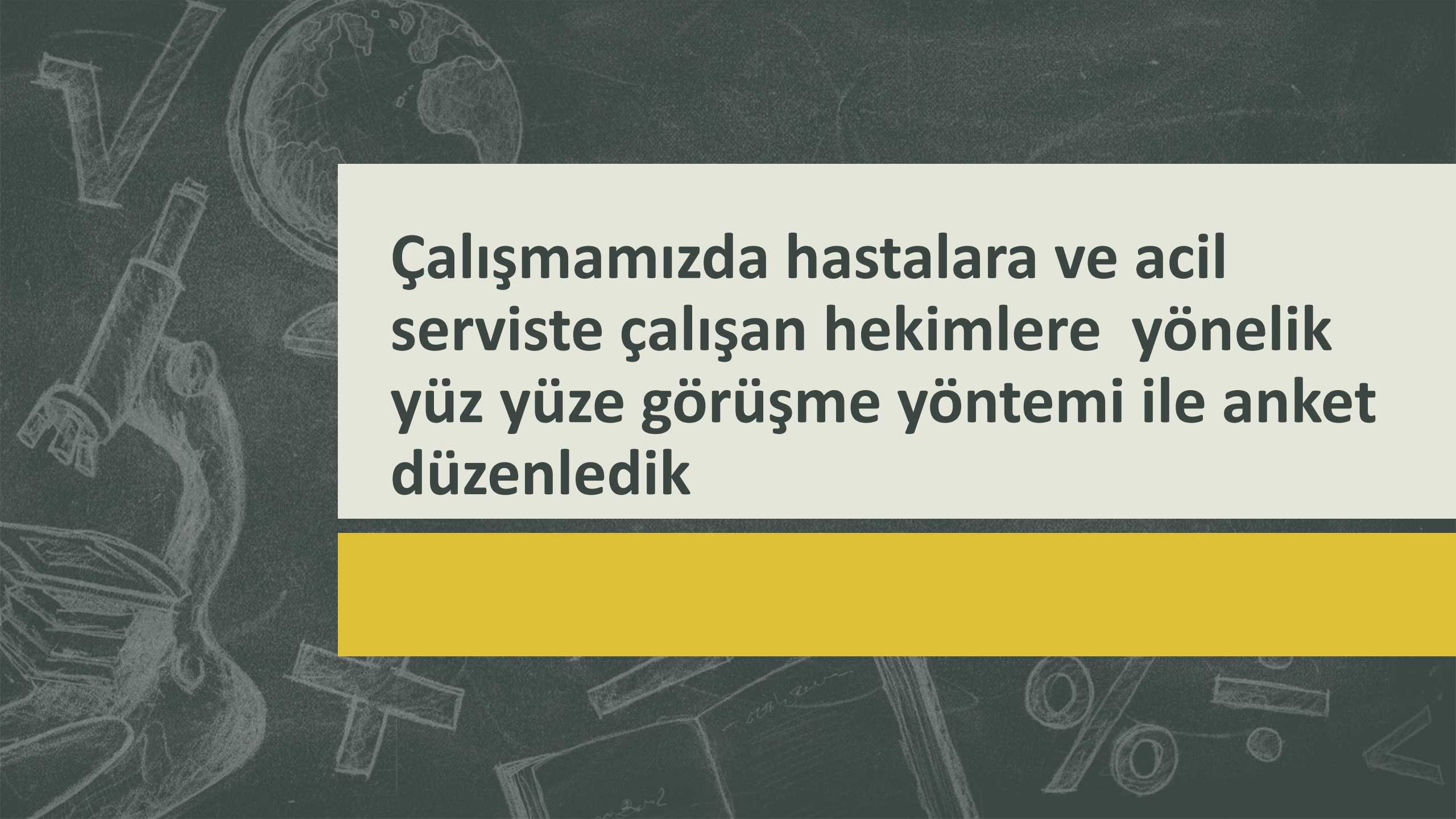
Triaj Kodu	Kişi Sayısı	Oran
1 (yeşil)	19.866.997	54,20%
0 (kırmızı ve sarı)	16.774.819	45,80%

Başvuran kişilerin yaş gruplarına göre dağılımı:

Yaş Grubu	Kişi Sayısı	Oran
0	651.123	1,80%
0-14	9.485.927	25,90%
15-24	6.051.885	16,50%
25-44	11.300.716	30,80%
45-64	6.498.767	17,70%
65+	2.653.398	7,20%

BİZ NELER YAPTIK ?

Çalışmamızda hastalara ve acil serviste çalışan hekimlere yönelik yüz yüze görüşme yöntemi ile anket düzenledik

Bulgularımız

Hastalara Anket Sorulan

Yaş:

Cinsiyet:

Eğitim Durumu: Okuyaszer değil () Lise ()
İlkokul () Üniversite ()
Ortaokul () Yüksek lisans ()

- 1) Daha önce acil servise gitmeniz gerekti mi ?
Evet () Hayır ()

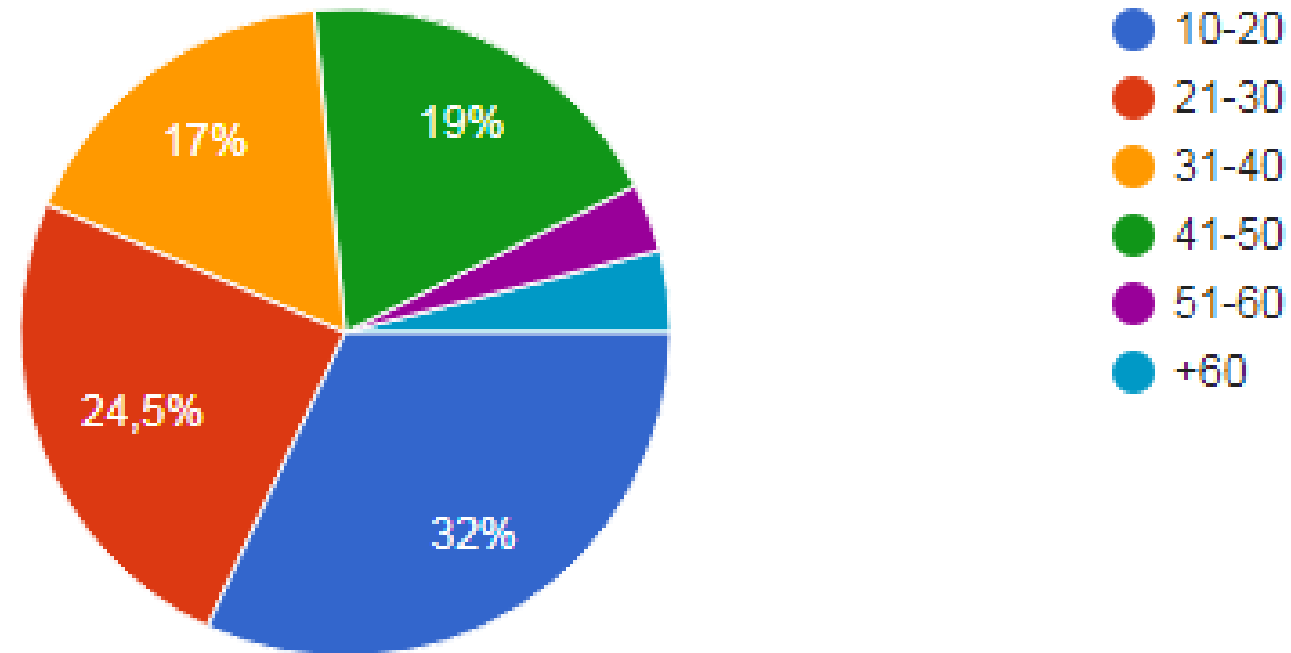
-Daha önce bir yakınınızı acil servise götürdünüz mü ?

- 2) Ne şikayetiniz vardı ?
- 3) Hangi tetkikler yapıldı ?
- 4) Acil servisteki muayenesinin sonucu ne oldu ?
- 5) Acile gitme sebebinizin gerçekten aciliyet belirttiğini düşünüyor musunuz ?
Evet () Hayır ()
- 6) Hastanelerin gündüz aşırı yoğun olması nedeniyle acili tercih ediyor musunuz ?
Evet () Hayır ()
- 7) İşinizin yoğunluğu nedeniyle zaman kazanmak için acile gitmek zorunda kalıyor musunuz ?
Evet () Hayır ()
- 8) Acildeki yeşil,sarı,kırmızı sınıflandırma sistemini biliyor musunuz ?
Evet () Hayır ()
- 9) Acildeki yeşil,sarı,kırmızı sınıflandırma sisteminin gerekliliğine inanıyor musunuz ?
Evet () Hayır ()

□ Hastalara acil servis kullanımını ve triaj kavramının bilinmesi ile ilgili anket çalışması yaptık.

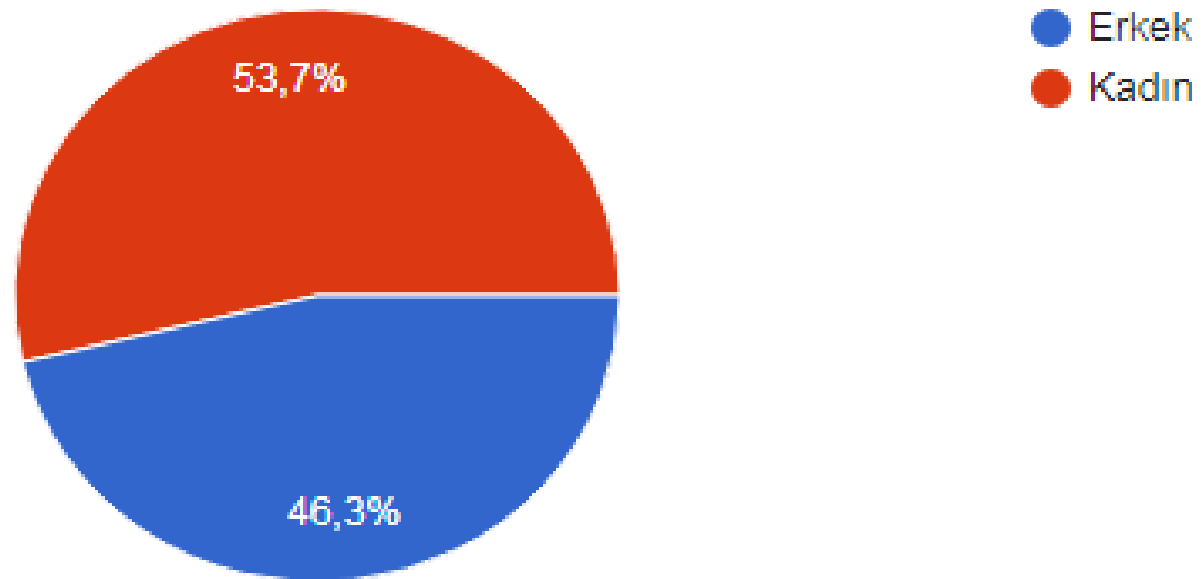
Ankete katılım yaş dağılımı

147 yanıt

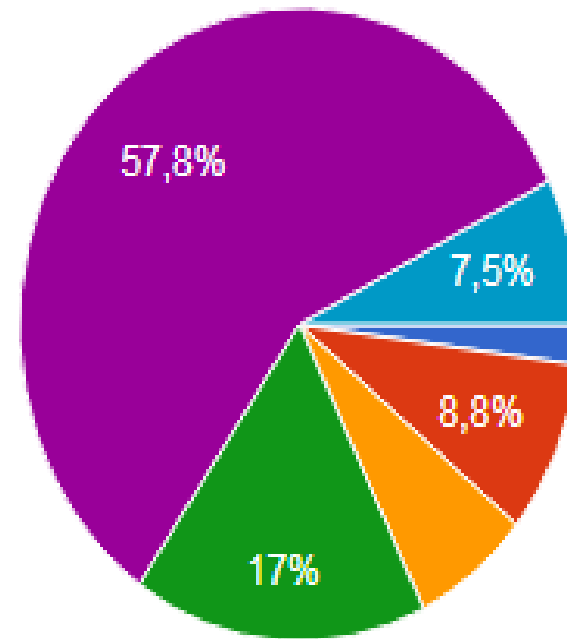
Cinsiyet

147 yanıt

Eğitim Durumu

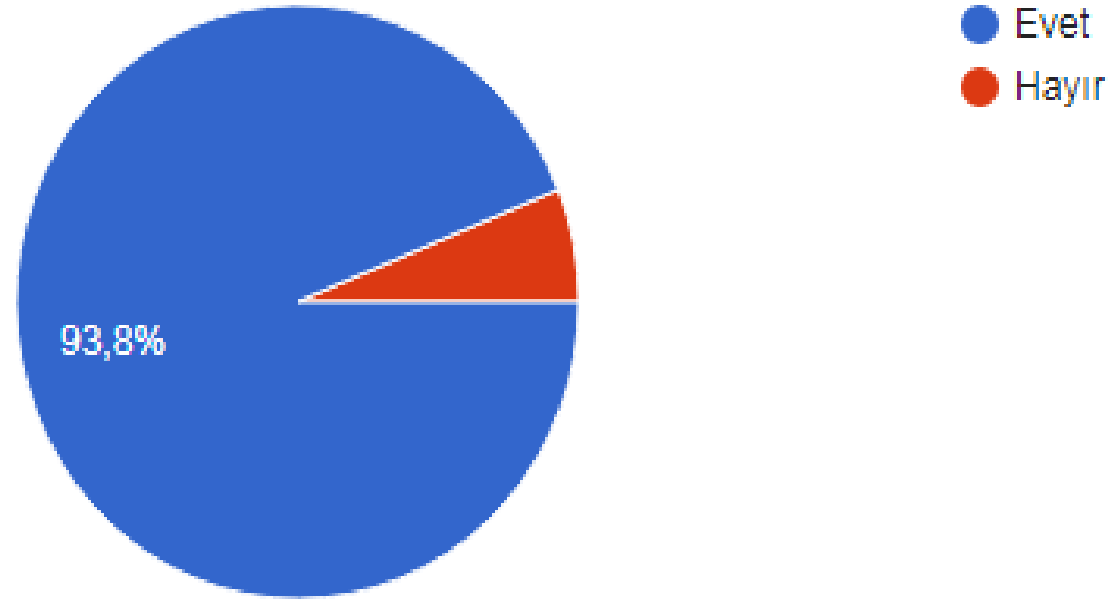
147 yanıt

- Okuryazar Değil
- İlkokul
- Ortaokul
- Lise
- Üniversite
- Yüksek Lisans

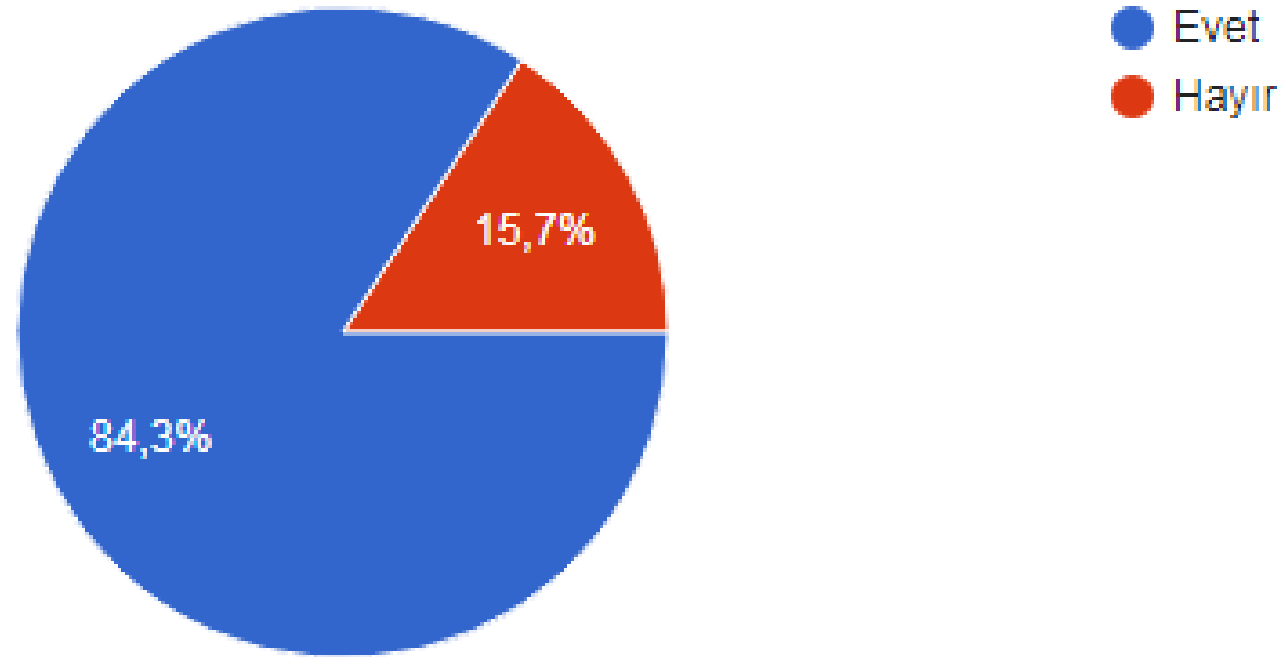
Daha önce acil servise başvurduğunuz mu?

146 yanıt

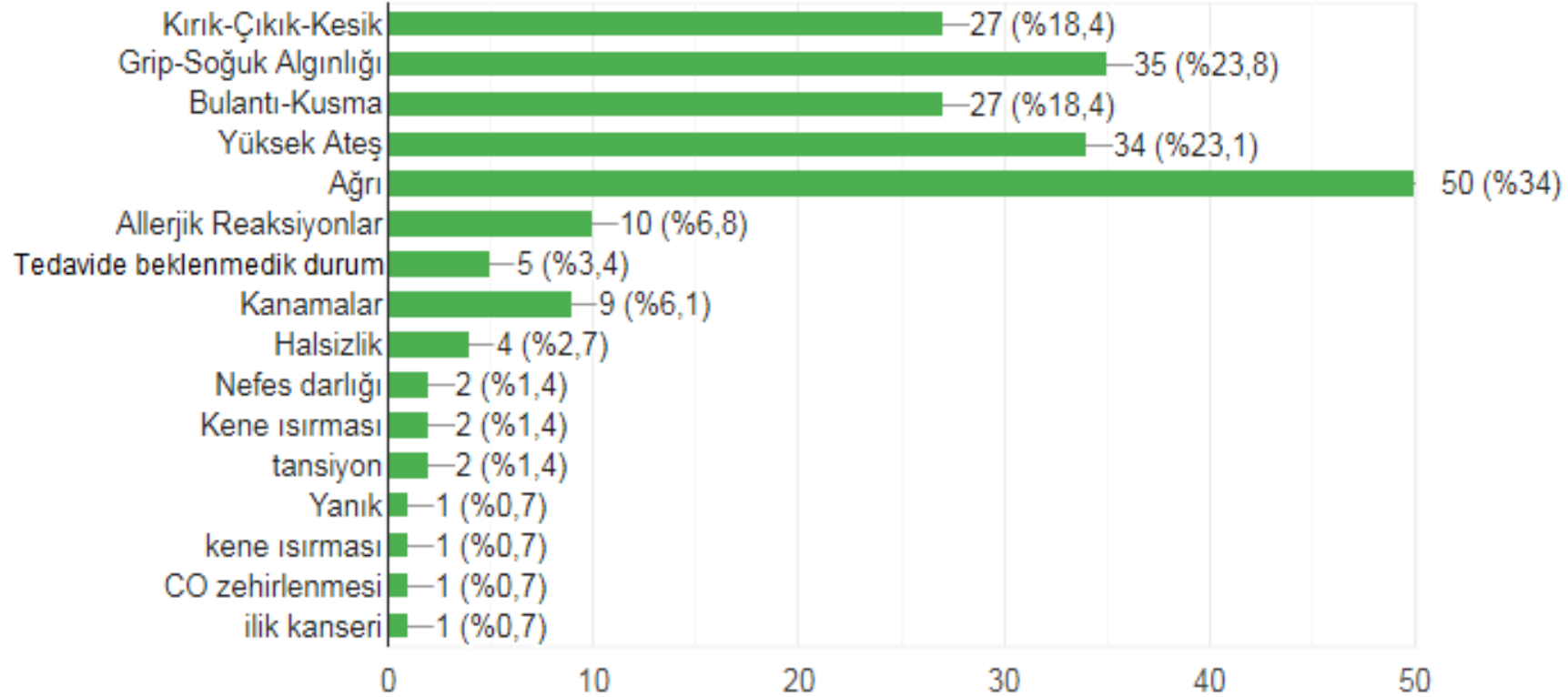
Daha önce bir yakınınızı acil servise götürdünüz mü ?

140 yanıt

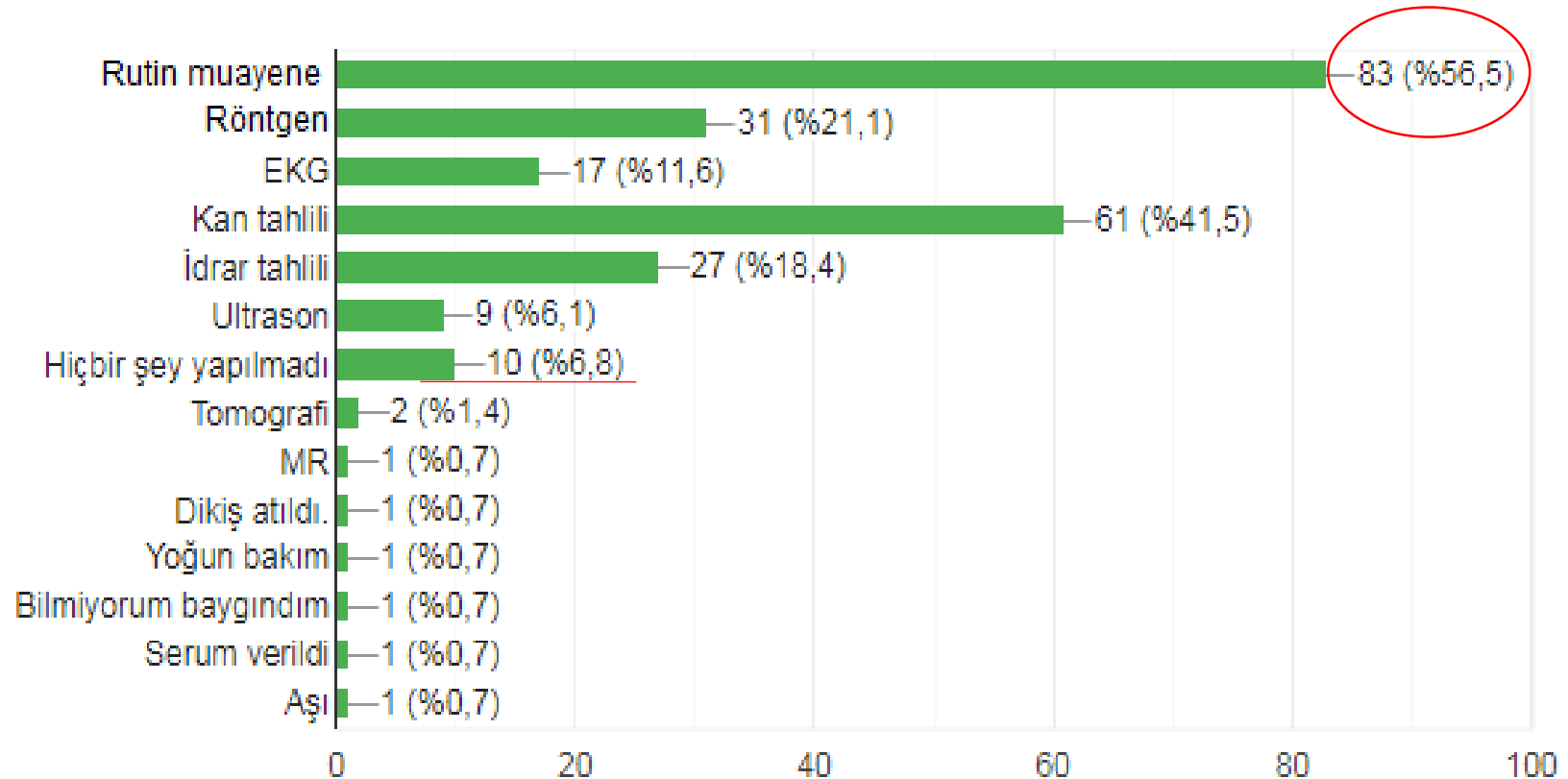
Ne şikayetiniz vardı ?

147 yanıt

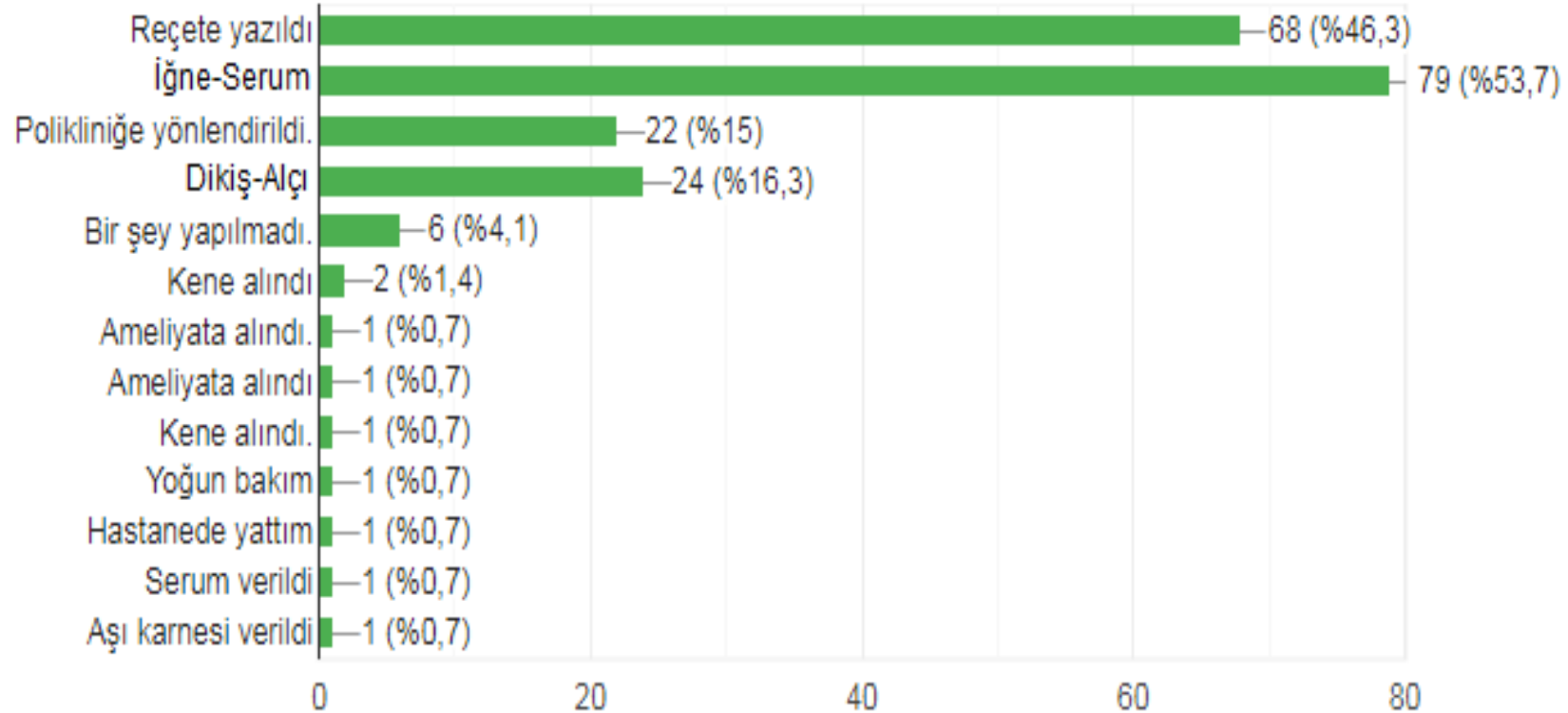
Hangi tetkikler yapıldı ?

147 yanıt

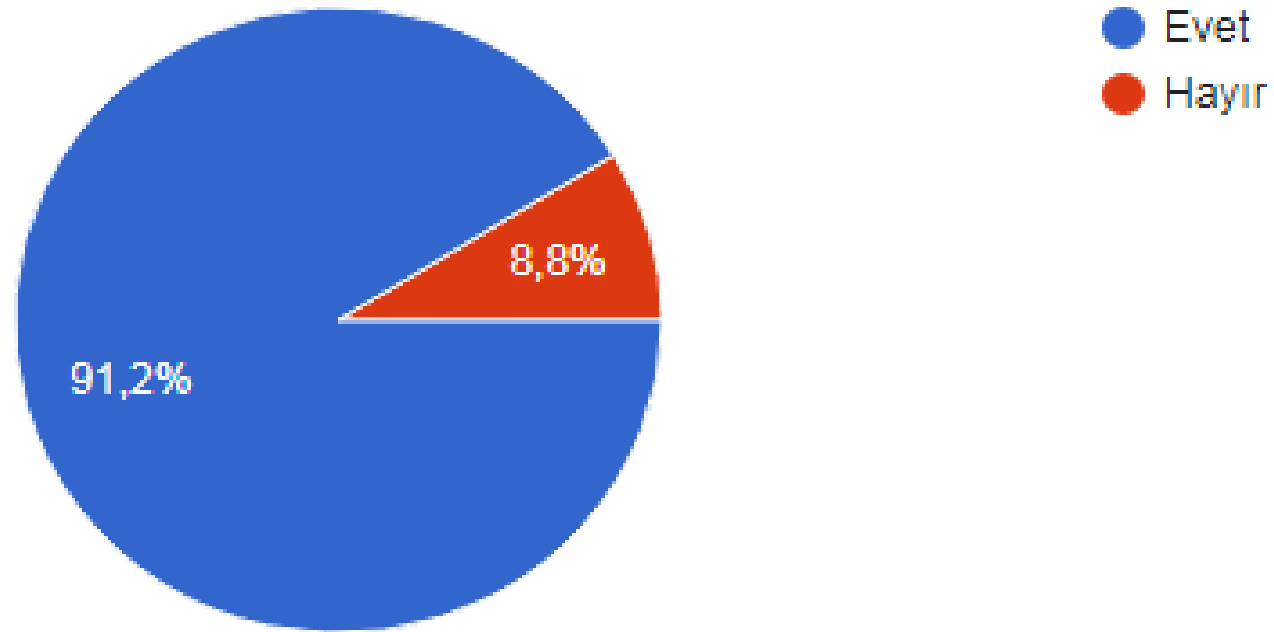
Muayene sonucunuz ne oldu ?

147 yanıt

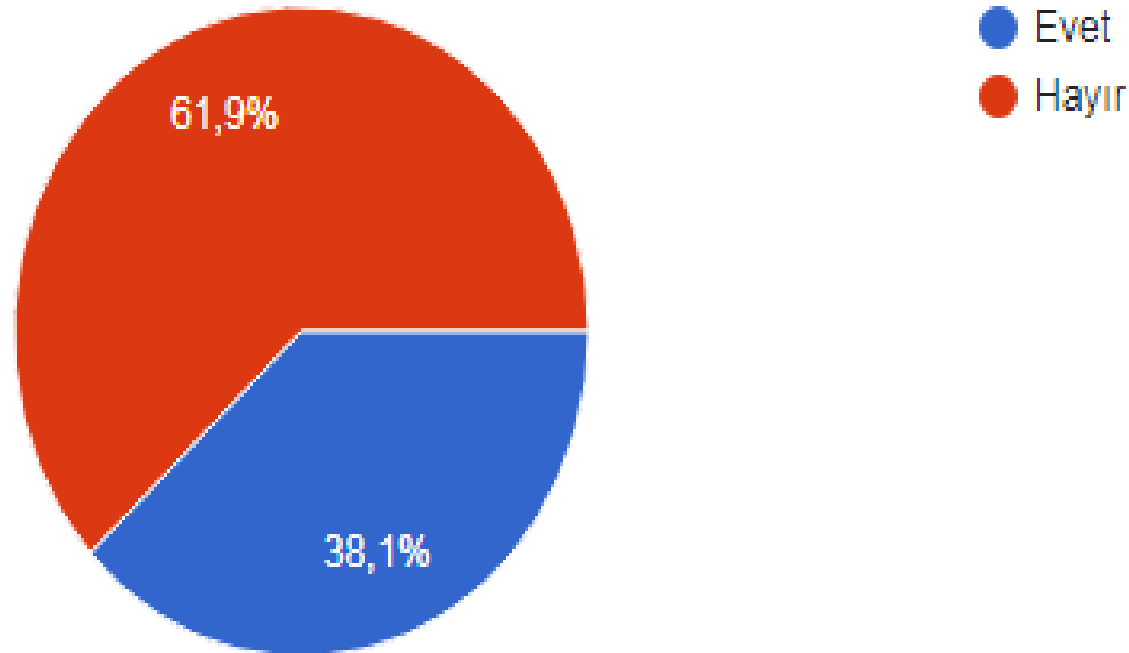
Acile gitme sebebinizin gerçekten aciliyet belirttiğini düşünüyor musunuz?

147 yanıt

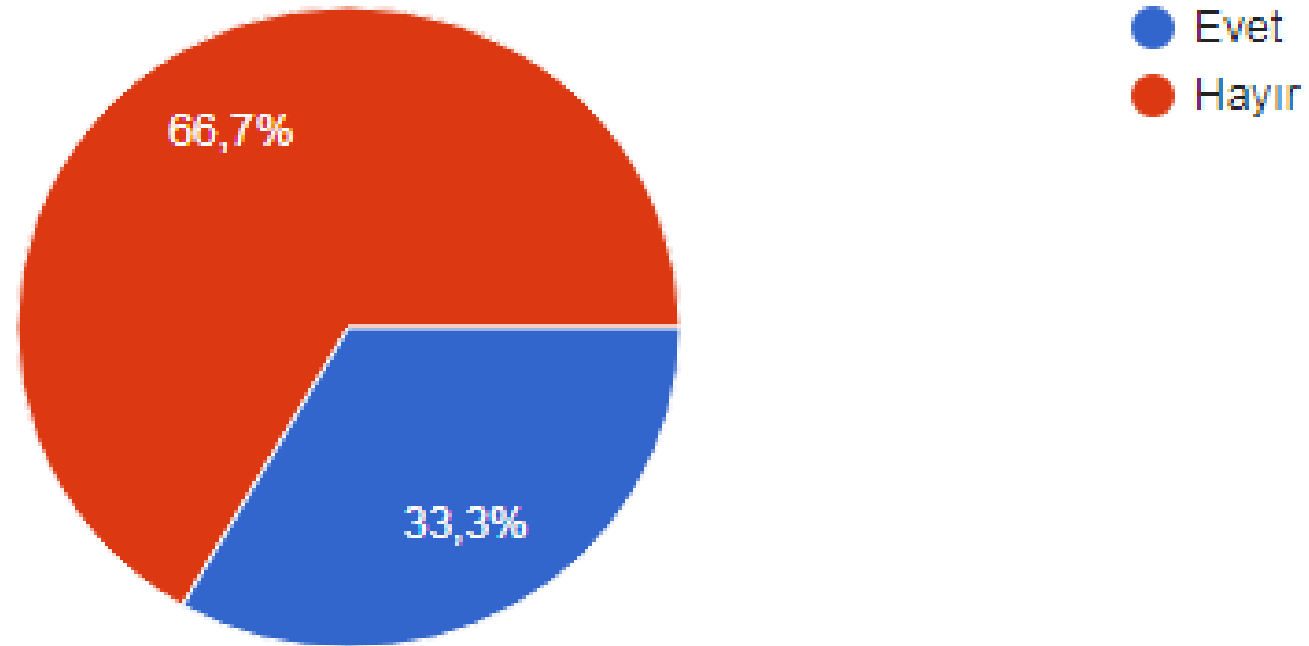
Hastanelerin gündüz aşırı yoğun olması sebebiyle acil servisi tercih ediyor musunuz?

147 yanıt

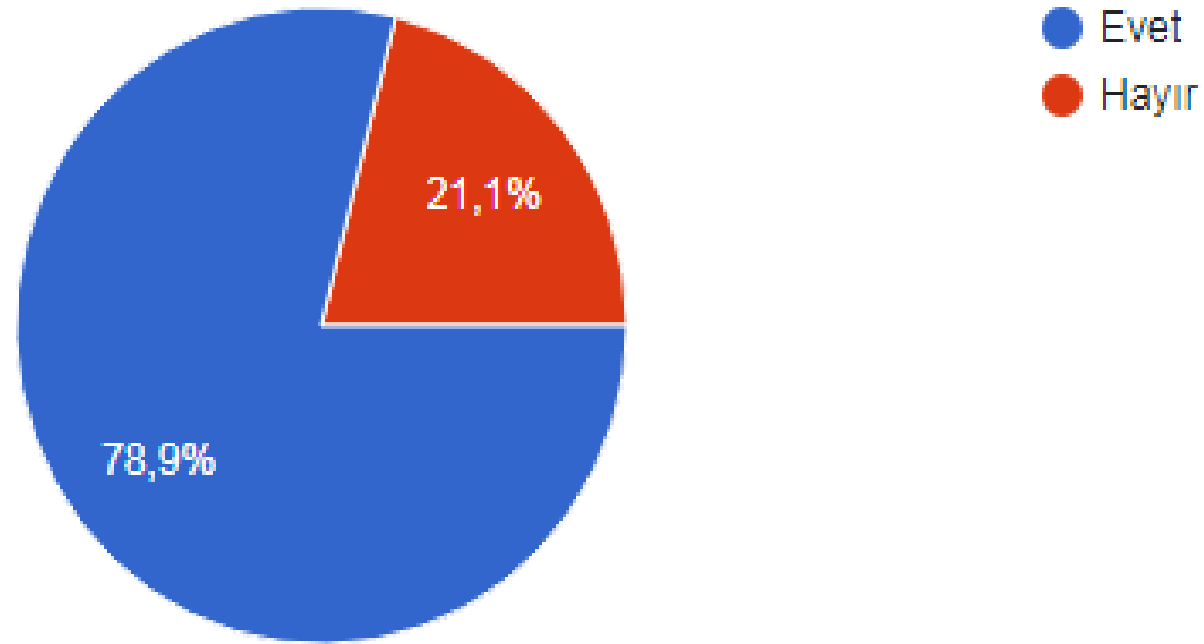
İşinizin yoğunluğu sebebiyle zaman kazanmak için acile gitmek zorunda kalıyor musunuz ?

147 yanıt

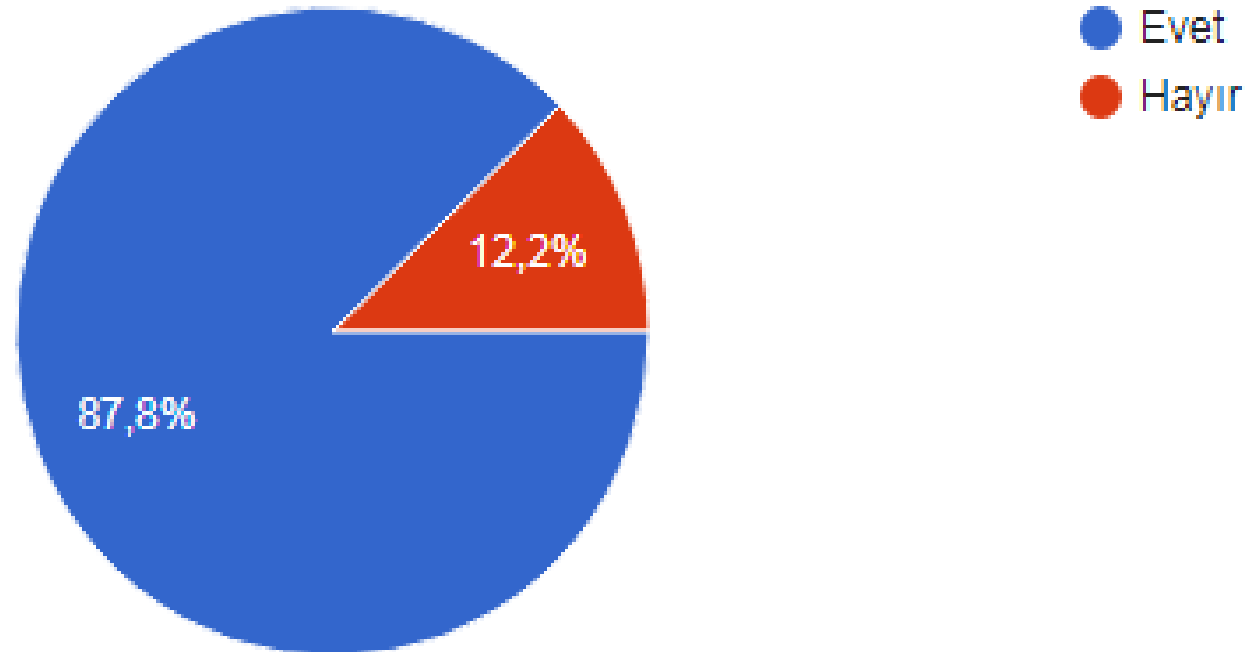
Acildeki yeşil,sarı,kırmızı sınıflandırma sistemini (triyaj) biliyor musunuz ?

147 yanıt

Acildeki bu yeşil, sarı,kırmızı sınıflandırma sisteminin(triyaj) gerekliliğine inanıyor musunuz ?

147 yanıt

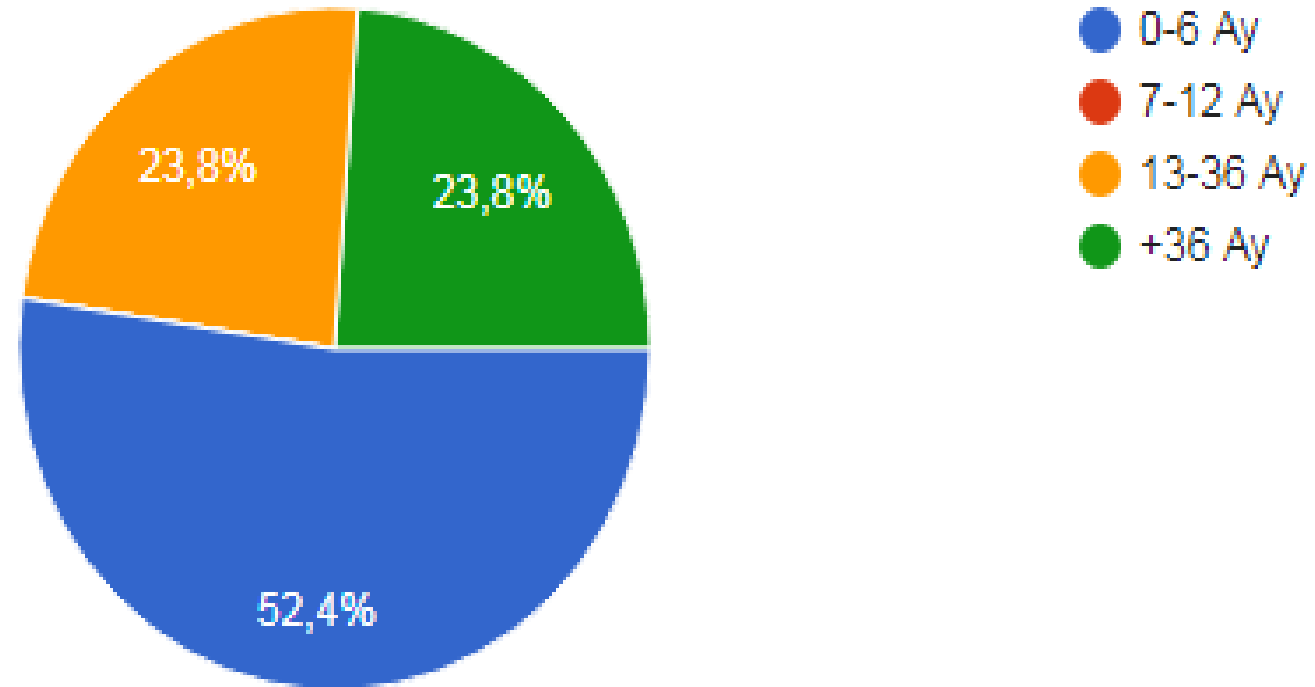
□ Acil serviste çalışan doktorlara , acil servis yoğunluğu ve iş yükünün ne kadarının gerçekten acil vakalardan oluştuğunu sorduğumuz anket çalışması yaptık.

Doktorlara Anket Soruları

- 1) Acil serviste ne kadar zamandır çalışıyorsunuz ?
- 2) Günde ortalama kaç hasta bakıyorsunuz ?
- 3) Acil serviste triaj uygulamasının etkili olduğunu düşünüyor musunuz ?
Evet () Hayır ()
- 4) Hangi zaman diliminde acildeki yoğunluk daha fazla ve sizce bunun sebebi nedir ?
- 5) Acil servise muayene olmaya gelen acil olmayan hastaların iş yükünü ve zaman kaybını artırdığını düşünüyor musunuz ? Bu hastaların muayenesi sizin genel pratiğinizin ne kadarını oluşturmaktadır ?

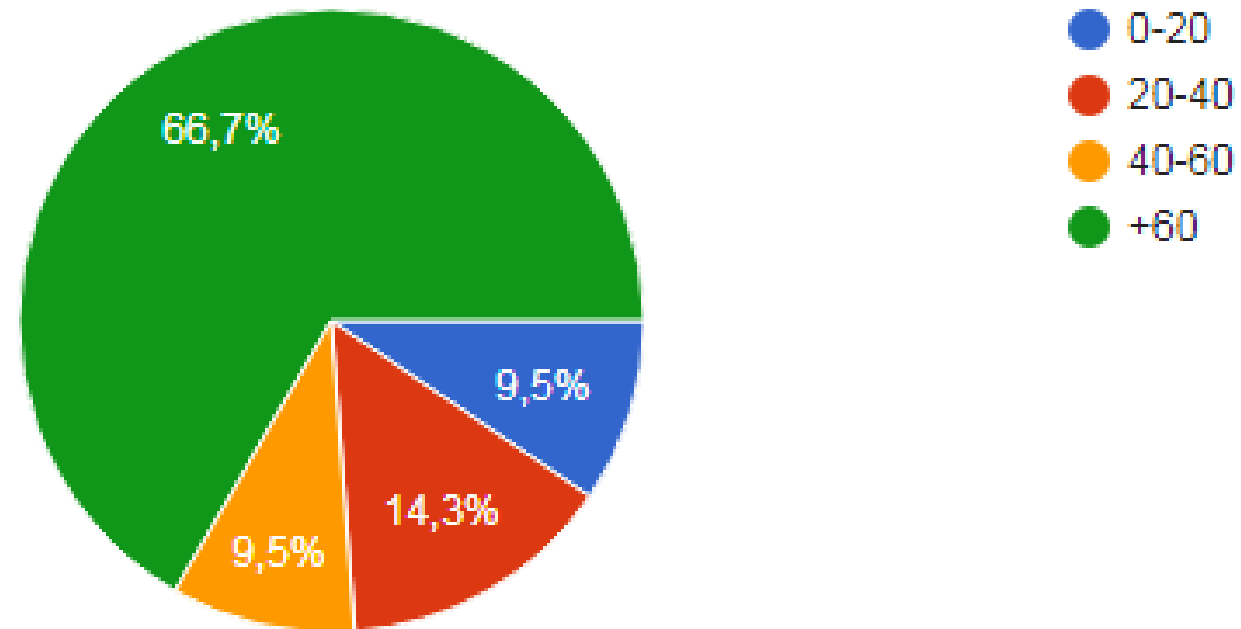
Acil serviste ne kadar zamandır çalışıyorsunuz?

21 yanıt

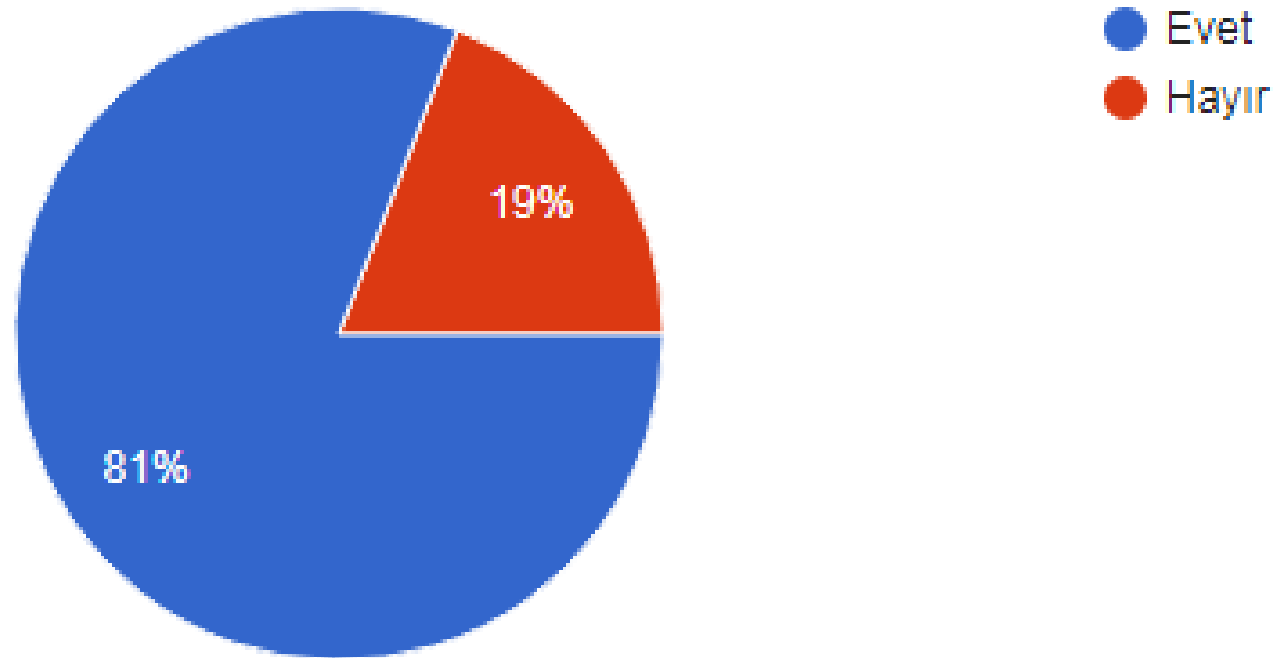
Günde kaç hasta bakıyorsunuz?

21 yanıt

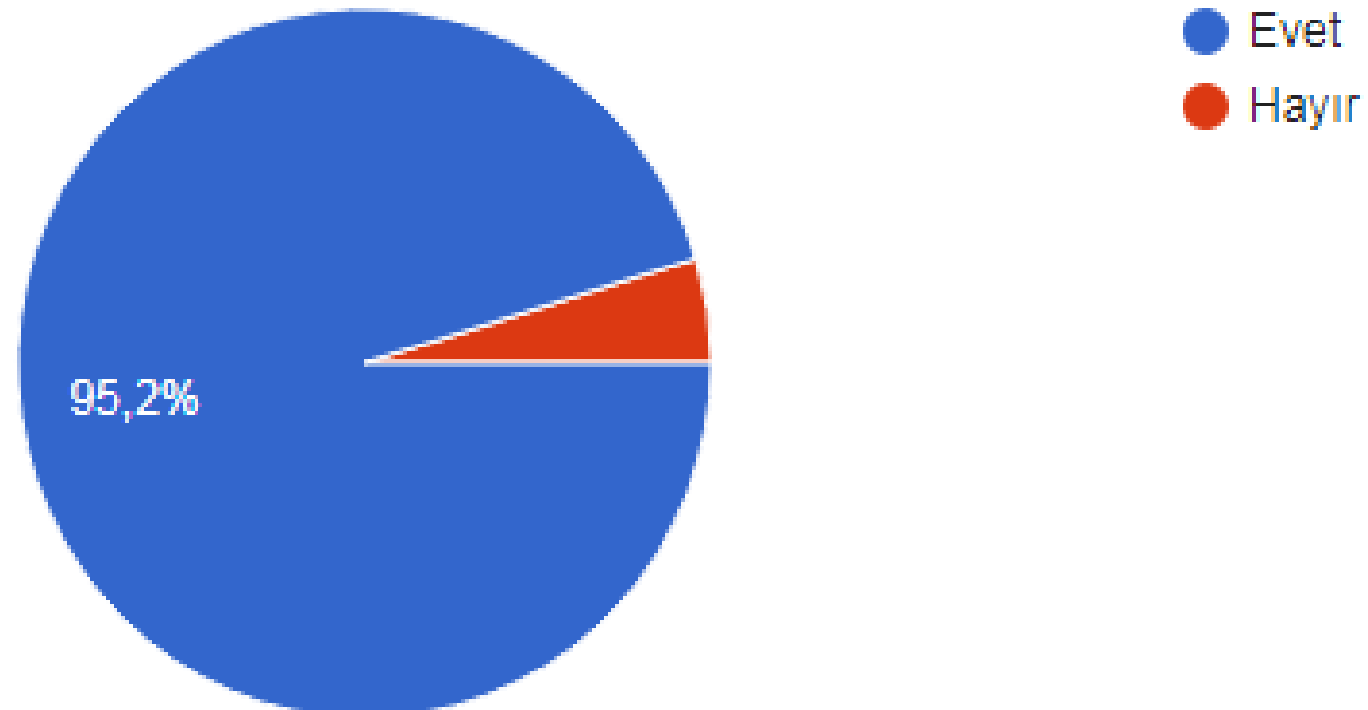
Acil servisteki triaj uygulamasının etkili olduğunu düşünüyor musunuz?

21 yanıt

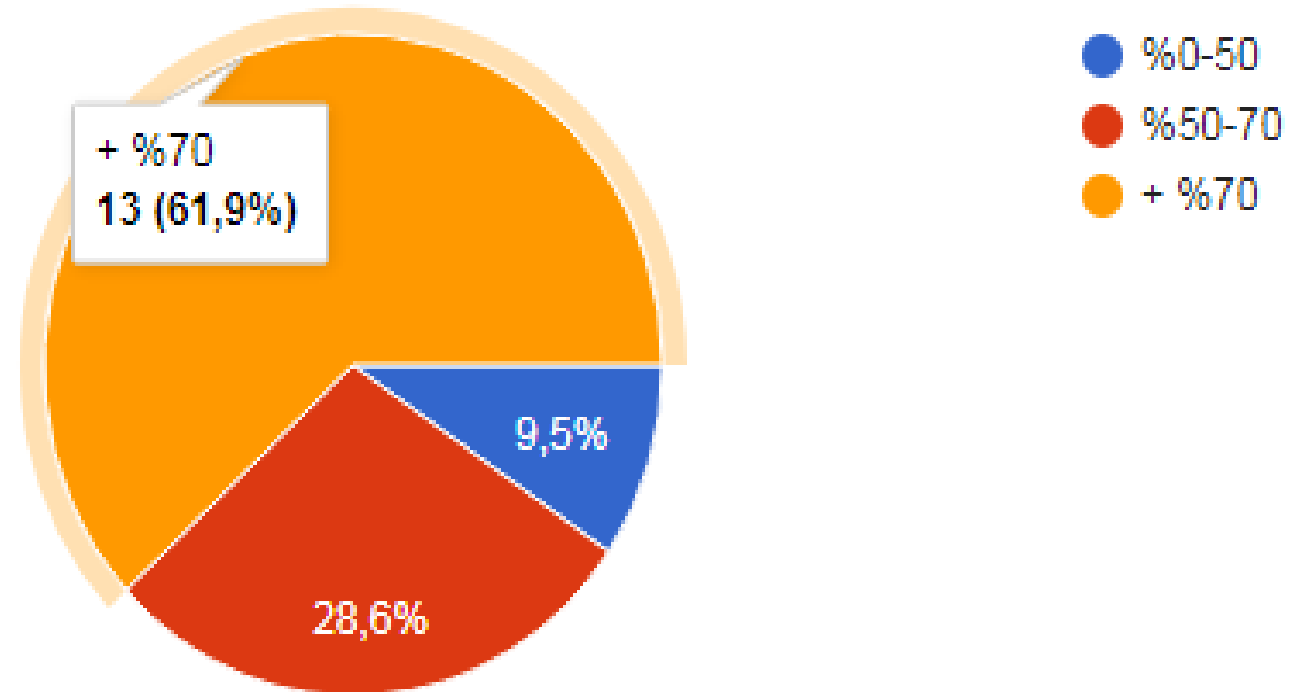
Acil servise muayene olmaya gelen acil olmayan hastaların iş yükünü ve zaman kaybını arttırdığını düşünüyor musunuz?

21 yanıt

Bu hastaların muayenesi sizin günlük çalışma saatinizin ne kadarını alıyor ?

21 yanıt

Acil serviste yoğunluk hangi saatlerde oluyor ? Ve sizce bunun sebebi nedir ?

21 yanıt

Saat 12-17 arası yoğunluk oluyor. Geç uyanan ya da bir süre tedavi olmayı bekleyen hastaların bu saatten sonra geldiklerini düşünüyorum.

17-22 arası yoğunluk oluyor. Poliklinikler bittiğinde acilde yoğunluk başlar.

Sabah 10-12 yani kahvaltı sonrası , Akşam 19-24 akşam yemeği sonrasında yoğunluk oluyor.

Pazartesi ve tatil günlerinde yoğunluk oluyor.

Akşam saatlerinde , yani iş çıkışı saatlerinde yoğunluk oluyor.

Mesai dışı saatlerde ve Pazartesi günlerinde yoğunluk oluyor.

19-23 saatleri arasında , mesai dışı olduğundan dolayı yoğunluk oluyor.

Sabah 8-10, akşam 22- 02 arası yoğunluk oluyor. Sabah 8-10 arası genelde rapor almak isteyen hastalarca yoğunluk oluyor.

İnsanların acil servisin ve aciliyetin ne olduğunu bilmemelerinden dolayı yoğunluk oluyor.

Akşam 20-24 arası . Ağrıların gece nüksetmesi ve toplumsal kanılar sebebi ile .

20-01 saatleri arası.

Akşam saatlerinde daha fazla . Gündüz işlerini halledip , akşam poliklinik kapalı olduğundan acile başvuruyorlar.

Akşam 20-23 arası. İşini bitirip evde dinlenirken hasta olduğunu farkederek geliyorlar.

İş çıkışı saat 18 sonrası , öğle saatlerinde 12-14 arası.

Akşam 19-24 arası.

Akşam 19-24 saatleri arası.

İş çıkışı saatleri 18-24 arası ve öğle saatleri 12-14 arası.

Akşam iş çıkışı saatleri 18'den sabah 5 e kadar yoğunluk oluyor. Poliklinik bitince ertesi gün polikliniğe gitmesi gereken hastalar bize geliyorlar.

İş çıkışı saatlerinde yoğunluk oluyor. Tatil günleri , maç saatleri ve akşam yemeği sonrası.

İş çıkışı saatleri ve pazar günü kahvaltı sonrası. Çok acil olmayan hastaların dışında işlerini bitirdikten sonra acile geliyorlar.

Akşam 19-24 saatleri arası. Poliklinikte sıra beklemek istememeleri ve gündüz çalışıyor olmaları bunun sebepleri.

Sonuçlar

- Hastaların büyük kısmı kendi durumlarının acil olduğunu düşünse de bunlardan çok azında ileri tetkik ve tedaviye gerek duyuluyor
- Hastanenin spesifik polikliniklerinin yoğun olması ve hastanın iş yoğunluğu da acil servisi tercih etmenin önemli bir nedeni
- Ankete katılanların büyük kısmı kendilerini veya bir yakınlarını acile getirdikleri halde yaklaşık 5'te 1'i triaj sisteminden habersiz

Sonuçlar

- Acil serviste çalışan hekimler olması gerekenin üstünde hasta bakıyor
- Triaaj uygulamasının etkili olduğunu düşünseler de gerçekte acil olmayan hastaların günlük çalışma saatinin büyük kısmını kapsadığını düşünüyorlar

Gerçek acil hastaların tedavilerinin aksamaması için ülkemizde yaşayan insanların acil servisin gereksiz kullanımı konusunda bilinçlendirilme çalışmalarına ağırlık verilmesine ve yeşil alan muayenelerine küçük ama etkili yaptırımlara ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz

- Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü,2017 YILI OCAK-EKİM DÖNEMİ POLİKLİNİK, YATIŞ, YOĞUN BAKIM VE ACİL SERVİS İSTATİSTİKLERİ,Ankara,2017.
- Dilek ÖNER ŞİMŞEK,Sosyal Güvence Dergisi ,TRİAJ SİSTEMLERİNE GENEL BAKIŞ VE TÜRKİYE’DE ACİL SERVİS BAŞVURULARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN LOJİSTİK REGRESYON İLE BELİRLENMESİ,Sayı: 13.
- Selma ALTINDİŞ, Özgün ÜNAL ,Acil Servis Kalite Standartlarında Türkiye’nin Durumu,2017.
- T.C. Sağlık Bakanlığı İstatistik, Analiz ve Bilgi Sistemleri Daire Başkanlığı 2015,Ülkemizde Acil Servislere Başvuru Sayıları.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ

GRUP TRİAJ